

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000185

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Набок Марина Миколаївна

2. Maryna M. Nabok

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9422-730X

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.01.07

Назва наукової спеціальності: Фольклористика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-07-2026

Спеціальність за освітою: Українська мова і література та іноземна мова (англійська)

Місце роботи здобувача: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.15

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 17.71

Тема дисертації:

1. Українські народні думи: естетика та поетика, національні особливості становлення і функціонування
2. Ukrainian folk dumas: the national nature of aesthetics and poetics, peculiarities of formation and functioning

Реферат:

1. У дисертації вперше в українській фольклористиці проаналізовано національні джерела естетики та поетики, особливості їх становлення і функціонування в українських народних думах. У зв'язку з цим, досліджуючи питання національного світосприйняття, світорозуміння, світовираження та світоствердження в українських народних думах, ми виходимо на новий рівень осмислення естетики й поетики, їх національної природи, образу творця й виконавця, епічного героя та жанру дум загалом. Зважаючи на це, в дисертаційній роботі увагу зосереджено на питаннях, пов'язаних із збиранням і записуванням думового матеріалу, як основи для подальшого вивчення естетики та поетики народних дум. З огляду на географію записів дум, зроблено висновок про їх поширення на певних територіях Полтавщини, Чернігівщини, Харківщини та ін. регіонах. Це послужило нам джерелом для з'ясування питань, пов'язаних з побутуванням дум на різних територіях України та порівняльним вивченням особливостей виконавської манери кобзарів як естетично розвинутих особистостей.

2. In the dissertation, for the first time in Ukrainian folkloristics, national sources of aesthetics and poetics, features of their formation and functioning in Ukrainian national dumas are analyzed. In this regard, by researching the issue of national worldview and worldview in Ukrainian national dumas, we reach a new level of understanding aesthetics and poetics, their national nature, the image of the creator and performer, the epic hero, and the genre of thoughts in general. With this in mind, the dissertation focuses on issues related to the collection and recording of dumas material as a basis for further study of the aesthetics and poetics of national dumas. After analyzing the geography of duma records, a conclusion was made about their distribution in certain territories of Poltava region, Chernihiv region, Kharkiv region, etc. regions. This served us as a source for clarifying issues related to the sojourn of dumas in different territories of Ukraine and a comparative study of the peculiarities of the performing manner of kobzars, as aesthetically developed personalities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Набок М. Українські народні думи: особливості національного характеру і типологія героя : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2014. 176 с. Рецензія: Крохмальний Р. Національна своєрідність героїв українських народних дум (рецензія на: Набок М. Українські народні думи: особливості національного характеру і типологія героя : монографія. Тернопіль : Підручники та посібники, 2014. 176 с.). Міфологія і фольклор. 2015. № 1–2. С. 122–126. Рецензія: Сокіл Г. Нове дослідження з думознавства (рецензія на: Набок М. Українські народні думи: особливості національного характеру і типологія героя : монографія. Тернопіль : Підручники та посібники, 2014. 176 с.). Народознавчі зошити. 2015. № 3(123). С. 745–747.
- Набок М. Образ національного героя в українському фольклорі та фольклорі мусульманських країн в контексті його сприйняття студентами з Близького Сходу / The Image of the National Hero in the Ukrainian Folklore and the Folklore of the Muslim Countries in the Context of its Perception of the Students from the Middle East. Muslim East in Slavic Literatures and Cultures / edited by Grzegorz Czerwiński Artur Konopacki Anetta Buras-Marciniak Eugenia Maksimowicz. Białystok: Polish Historical Society / Polskie Towarzystwo Historyczne Rynek Starego Miasta 29/31, 2019. 239–249 p. ISBN 978-83-955449-1-0.
- Набок М. Національні особливості сприйняття українських народних дум крізь призму «творець – виконавець – слухач». Scientific developments of European countries in the area of philological researches: Collective monograph. Part 2. Riga: Izdevniecība «Baltija Publishing», 2020. P. 327–344. ISBN 978-9934-588-56-3. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-56-3.2.1>
- Набок М., Ворона Н. Національні картини світу в українській та курдській усній народній творчості. Innovative pathway for the development of modern philological sciences in Ukraine and EU countries : Collective monograph. Vol. 2. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. P. 49–65. ISBN 978-9934-26-031-5. DOI: 10.30525/978- 9934-26-031-5-26
- Набок М., Саєб Амлех. Первні та особливості потрактування ідеї Роду в українських народних думах невільницького циклу та арабському фольклорі. Формування національних основоположних підстав сучасного українського народознавства та літературознавства: колективна монографія. Випуск II. КиївМюнхен, 2022. С. 260–276

- Набок М., Зайцева С. National resilience in the spiritual space of intercultural dialogue. Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World: Monograph. Scientific editors: Tadeusz Pokusa and Tetyana Nestorenko. Opole: The Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2022. PP. 53–63. URL: <https://www.wszia.opole.pl/wp-content/uploads/2024/06/EnsuringStandards-of-Quality-of-Life-in-a-Turbulent-World.pdf>
- Набок М. Національна спрямованість художньо-естетичного вираження соціальної стійкості в українських народних думках. Гуманітарні засади соціальної стійкості людини в громаді: монографія. Суми, 2022. С. 51–95. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dc1d62f3-baa6-470c-a5bde5359e8773b/content>
- Набок М. Вплив кобзарів та бандуристів Сумщини на становлення й утвердження національного мислення та державницького світогляду українців. Регіональні детермінанти формування соціальних еліт та їх вплив на процеси націє- та державотворення в Україні. Сумщина : колективна монографія. – Суми : Тритопія, 2024. С. 183–210. ISBN 978-617-7971-26-8 URL: https://ifsk.sumdu.edu.ua/images/nauka/monografii/Nabok_BF_2024.pdf
- Набок М. Українські народні думи: національні особливості сприйняття в процесі міжкультурного спілкування. Psycholinguistics. 2018. Вип. 24 (2). С. 198– 217. DOI: 10.31470/2309-1797-2018-24-2-198-217
- Nabok M. Teaching Ukrainian Folk Dumas at University: analysis in context of intercultural communication. Advanced Education. № 16. 2020. Pp. 4– 8. DOI: <http://dx.doi.org/10.20535/2410-8286.184554>
- Набок М., Янковська Ж. Земля як код духовної стійкості: порівняльний аналіз образу землі в новелах В. Стефаника та В. Ткачука. Slavica Orientalis. Vol. LXXII 2023. № 2. С. 291–308. DOI: 10.24425/slo.2023.146393
- Stepanov V., Yemelianova O., Baranova S., & Nabok M. (2025). Metaphoric consideration of the UKRAINE concept significance in the non-Ukrainian journalistic discourse and its influence on social and linguistic consciousness – A corpus research of the 2022–2025 wartime period. East European Journal of Psycholinguistics. 2025. 12(1). Pp. 193–225. URL : <https://doi.org/10.29038/eejpl.2025.12.1.ste>
- Stepanov, V., Yemelyanova, O., Baranova, S., & Nabok, M. Mental Evolution of the Concept UKRAINIAN STATEHOOD Within Its Social Reconsideration and Commemoration (The Synergetic Aspect of Linguistic Consciousness). Psycholinguistics, 2025, 38 (2), 149–180. URL : <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2025-38-2-149-180>
- Набок М. Тип героя і композиційні особливості добору, організації життєвого і художнього матеріалу в українських народних думках. Філологічні трактати. 2010. № 4. С. 82–93.
- Набок М. До витоків духовності українців Румунії. Українська література в загальноосвітній школі. 2011. № 4. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILEA=&2_S21STR=Ulvzsh_2011_4_17 С. 47–48.
- Набок М. Первісно-поетичний тип героя в українських народних думках. Українська мова і література в школі. 2011. № 7. С. 51–55.
- Набок М. До першоджерел народної пісенності. Українська література в загальноосвітній школі. 2011. № 5. С. 43–44.
- Набок М. Лірико-драматичний тип героя українських народних дум. Слово і час. 2012. № 1. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/502/334> С. 79– 87.
- Набок М. Українська усна народна творчість в системі літературної освіти. Дивослово. 2012. № 11. С. 17–20.
- Набок М. Наукова спадщина Григорія Нудьги і формування основоположних підстав дослідження українських народних дум. Народознавчі зошити. 2013. № 4. С. 699–702.
- Набок М. Національна специфіка української символіки. Українська література в загальноосвітній школі. 2013. № 10. С. 47–48.

- Набок М., Мехмет Бешир. Етнотип воїна в українських народних думах та курдських народних піснях. Народознавчі зошити. 2019. № 5. С.1185–1190. DOI: <https://doi.org/10.15407/nz2019.05.1185>
- Набок М. Поетичний універсум календарно-обрядового фольклору українців. Народна творчість та етнологія. 2021. №1. URL: <file:///C:/Users/nabok/Downloads/132.pdf> С. 132–135.
- Набок М. Номінативна та ідентифікаційна функції символіки в українських народних думах. Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки». 2022. № 1. С. 215–221. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.1.33>
- Набок М. Джерела нашого героїзму (духовна та мілітарна стійкість в українських народних думах і сучасність). Філологічні трактати. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f20b3680-238d-4f28-80c6-8d1a52f77260/content> 2022. № 2. С. 85–98.
- Набок М. Художньо-естетичне зображення і вираження національної стійкості в українських народних думах. Філологічні трактати. 2023. № 15 (1). С. 129–144. DOI: [https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2023.15\(1\)-13](https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2023.15(1)-13)
- Набок М. Кобзарство у контексті етнокультурної самобутності українців та народів Близького Сходу. Народознавчі зошити. 2024. № 4 (178). URL: <https://nz.lviv.ua/2024-4-11/> С. 799–809.
- Набок М. Епічний герой українських народних дум та епосів інших народів світу: порівняльний аналіз. Jahrbuch der III. Internationalen virtuellen Konferenz der Ukrainistik «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht». Bd. 2012. (Hgg.) Novikova, O., Hilkes, P., Schweier, U. München (Otto Sagner), 2013. S. 167–178. <http://www.kubon-sagner.de/opac.html?query=978-3-86688-390-1&mode=full&sort=1>
- Набок М. Формування національних основоположних підстав дослідження українських народних дум в історії фольклористики. Jahrbuch der V. Internationalen virtuellen Konferenz der Ukrainistik «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht». Bd. 2014. Verlag Otto Sagner, München – Berlin, 2015. S. 627–636.
- Набок М. Етностетика героїчного в українських народних думах та усній народній поетичній творчості народів світу. Jahrbuch der VII. Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht». Bd. 2016. München: Readbox unipress Open Publishing LMU, 2017. S. 727–736.
- Набок М. Естетика та поетика героїчного в українських народних думах. VIII. Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik. «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht». Bd. 2017. München: Readbox unipress Open Publishing LMU, 2018. S. 586–598. URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Zbirnyk_statei/VIII_Internationale_virtuelle_Konferenz_der_Ukrainistik_Dialog_der_Sprachen__Dialog_der_Kulturen_Die.pdf?PHPSESSID=8leag6kehnsjkgds5a9vckrdg0
- Набок М. Символіка українських народних дум як засіб вираження ідеї спротиву та боротьби. XI Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik. «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht». Bd. 2020. LudwigMaximilians-Universität München, 2021. Pp. 321–328.
- Набок М. «Українська фольклористична енциклопедія» в колі міжнародних студій. Slavica Slovaca. 2021. Vol. 56. No. 3. Pp. 478–481. DOI: <https://doi.org/10.31577/SlavSlov.2021.3.20>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарасим Ярослав Іванович

2. Yaroslav I. Harasym

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1679-1287

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мушкетик Леся Георгіївна

2. Lesia H. Mushketyk

Кваліфікація: д. філол. н., член-кор. НАН України, 10.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417006

Місцезнаходження: вул. Грушевського, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Наумовська Олеся Владиславівна

2. Olesia V. Naumovska

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9290-7843

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лабашук Оксана Василівна

2. Oksana V. Labashchuk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6000-7237

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Романенко Олена Віталіївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Романенко Олена Віталіївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна